

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 22 sierpnia 2013 r.

DOLiS/DEC – 856/13/53134,53136,53137,53138

D E C Y Z J A

Na podstawie art. 104 § 1 i art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2013 r. poz. 267) oraz art. 12 pkt 2, art. 18 ust. 1 pkt 6, art. 22, art. 23 ust. 1 oraz art. 31 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. ustawy o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie skargi Pana G.S. dotyczącej udostępnienia jego danych osobowych przez S. S.A., na rzecz B. S.A., oraz Kancelarii Prawnej L. Sp. k.,

- 1) **umarzam postępowanie w zakresie przetwarzania danych osobowych Pana G.S., przez B. S.A.,**
- 2) **w pozostałym zakresie odmawiam uwzględnienia wniosku.**

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pana G.S., zwanego dalej Skarżącym, dotycząca udostępnienia jego danych osobowych przez S. S.A, zwany dalej Bankiem, na rzecz B. S.A., zwany dalej B. oraz Kancelarii Prawnej L. Sp. k., zwanej dalej Kancelarią.

W treści ww. skargi Skarżący zarzucił, w szczególności, iż Bank umieścił go na liście dłużników B. Cyt.: „Informacja ta była dla mnie szokiem, gdyż nigdy nic nie miałem do czynienia z tym bankiem.” Jednocześnie wyjaśnił, że na jego wniosek cyt.: „B. udostępniło mi raport, który zawiera wpis z [...] roku o zadłużeniu, które miało powstać [...]. Nie ma żadnej historii tego zadłużenia w latach [...]. Od [...] usilnie staram się wyjaśnić skąd wziął się ten wpis i z jakiego tytułu istnieje to zadłużenie.” Ponadto poinformował, że kilkakrotnie zgłaszał prośbę o zaktualizowanie danych osobowych. Cyt.: „Pomimo tego nie dokonywali aktualizacji w B. Uczynili wpis dopiero w [...], czyli pięć lat za późno.” Skarżący wskazał również, że dowiedział się, iż cyt.: „S. S.A. udostępnił moje dane osobowe dla Kancelarii Prawnej L. (...) Również w piśmie przesłanym przez bank z dnia [...] przyznali, że moja rzekoma wierzytelność znajdowała się obsłudze firm zewnętrznych: T. sp. z o.o. oraz Kancelaria Prawna L.”. Wskazując na powyższe Skarżący wniósł o cyt.: „1. Nakazanie usunięcia moich danych osobowych przez S. z B. S.A. 2. Nakazanie wycofania moich danych osobowych przez S. z Kancelarii Prawnej „L.” oraz T. Sp. z o.o. 3. Zakazanie przekazywania moich danych osobowych przez S. innym firmom,

bankom oraz o zakazanie umieszczania moich danych osobowych w żadnych spisach, rejestrach, ewidencjach, zbiorach, systemach itp. 4. Nakazanie usunięcia moich danych osobowych z systemu S.”.

Pismem z dnia 6 listopada 2012 r. Skarżący został wezwany do wskazania dokładnej nazwy oraz siedziby „T. Sp.z o.o.”, na którą powoływał się w skardze w związku z udostępnieniem jego danych osobowych przez Bank. Ponadto Skarżący został pouczone, że w razie bezskutecznego upływu wskazanego terminu postępowanie będzie prowadzone jedynie w zakresie przetwarzania jego danych osobowych oraz Bank, B. oraz Kancelarię. Skarżący nie uzupełnił ww. braku i w związku z tym postępowanie administracyjne zostało przeprowadzone przez organ jedynie w zakresie przetwarzania jego danych osobowych przez Bank, B. oraz Kancelarię.

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych przeprowadził w niniejszej sprawie postępowanie administracyjne, w toku którego ustalił następujący stan faktyczny.

1. Bank pozyskał dane Skarżącego, jeszcze jako A. S.A., od samego Skarżącego w związku z zawarciem umowy o kredyt na zakup towarów i usług nr [...] z dnia [...] w zakresie: imienia, nazwiska, adresu, numeru PESEL, numeru dowodu osobistego, numeru prawo jazdy, nazwy zakładu pracy, stanowiska i wynagrodzenia. Aktualnie Bank przetwarza dane osobowe Skarżącego na podstawie art. 23 pkt 1 ust 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.) ze względu na fakt, iż ww. kredyt nie został spłacony.
2. Bank przekazał dane osobowe Skarżącego do B. w [...] na podstawie art. 105a ust 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe, jednakże [...] wycofał jego dane osobowe z B. pomimo nadal istniejącego zadłużenia.
3. Bank w złożonych wyjaśnieniach przed Generalnym Inspektorem wskazał, że cyt.: „w okresie [...] dane Skarżącego były przetwarzane na zlecenie Banku w trybie art. 31 UODO przez Kancelarię Prawną »L.« w calach windykacyjnych. (...) Na chwilę obecną Kancelaria Prawna »L.« nie przetwarza danych osobowych Skarżącego.” W celu potwierdzenia powyższego Bank załączył do akt sprawy umowę świadczenia usług windykacyjnych zawartą w dniu [...] pomiędzy Bankiem a Kancelarią.
4. B. w swoich wyjaśnieniach złożonych przed Generalnym Inspektorem poinformował, że nie przetwarza danych osobowych Skarżącego w zakresie cyt.: „pochodzącym z S. S.A. ponieważ w dniu [...]. usunął rachunek Skarżącego ze zbioru danych B. za pomocą systemu korekty on-line.”
5. Kancelaria odnosząc się do zarzutów podniesionych przez Skarżącego wyjaśniła, że cyt.: „aktualnie przetwarza dane osobowe Skarżącego pozyskane od banku. Podstawą prawną przetwarzania danych osobowych Skarżącego jest umowa outsourcingowa zawarta w dniu [...] o świadczenie w imieniu i na rzecz banku usług windykacyjnych na podstawie obowiązujących w tym zakresie przepisów art. 6a w związku z art. 104 i art. 105 ustawy prawo bankowe (...) oraz przepisów art. 5, art. 23 ust. 1 pkt 2 i art. 31 ustawy o ochronie danych osobowych (...), zaś zakres i cel przetwarzania danych unormowany jest szczegółowo w umowie wiążącej Kancelarię z Bankiem jako administratorem danych w rozumieniu ustawy o ochronie danych osobowych. Dane osobowe Skarżącego pozyskane

od Banku na podstawie obowiązującej w tym zakresie umowy outsourcingowej nie zostały usunięte i w dalszym ciągu są przez Kancelarię przetwarzane (przechowywane).”

6. Bank ponadto oświadczył, że cyt.: „na podstawie zapisów §8. ust.1. Załącznika nr 3. do umowy z Kancelarią Prawną „L.” z dnia [...] (...) Kancelaria Prawna „L.” ma prawo przetwarzać dokumentację z danymi osobowymi związaną z prowadzonymi na zlecenie Banku aktywnościami windykacyjnymi przez okres trwania umowy z Bankiem, celem umożliwienia Bankowi sprawowania kontroli nad prawidłowym wykonywaniem tejże umowy.”
7. W kolejnych wyjaśnieniach złożonych przez Kancelarię wskazano również, że „zgodnie z postanowieniami umowy zawartej pomiędzy S. S.A. w dniu [...] oraz § 8 ust. 1 załącznika nr 3 „Zasady powierzenia czynności związanych z działalnością bankową” tejże umowy jest upoważniona do przetwarzania, a tym samym do przechowywania danych osobowych powierzonych jej przez Administratora danych osobowych na czas trwania umowy. (...) Dane osobowe Skarżącego pozyskane od Banku na podstawie obowiązującej w tym zakresie umowy outsourcingowej nie zostały usunięte i w dalszym ciągu są przez Kancelarię przetwarzane (przechowywane) zgodnie z wewnętrznymi procedurami Kancelarii oraz postanowieniami wiążącej umowy zawartej z S. S.A.”

Po zapoznaniu się z całością zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

Ad. 1)

Stosownie do art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U 2013 r. poz. 267), zwanej dalej Kpa, gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe, organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania. Ustalenie przez organ publiczny istnienia przesłanki, o której mowa w art. 105 § 1 Kpa zobowiązuje go, jak podkreśla się w doktrynie i orzecznictwie, do umorzenia postępowania, nie ma bowiem wówczas podstaw do rozstrzygnięcia sprawy co do istoty, a dalsze prowadzenie postępowania w takim przypadku stanowiłoby o jego wadliwości, mającej istotny wpływ na wynik sprawy.

W złożonych w niniejszej sprawie wyjaśnieniach Bank wskazał, że [...] całkowicie wycofał dane Skarżącego z B. Powyższe zostało potwierdzone również przez B., który w piśmie z dnia [...] wyjaśnił, że „nie przetwarza danych osobowych Skarżącego w zakresie pochodzącym z S. S.A. ponieważ Bank w dniu [...] usunął rachunek Skarżącego ze zbioru danych B. (...)”

W związku z powyższym należy uznać, że dalsze prowadzenie postępowania w tym zakresie byłoby bezprzedmiotowe. Przesłanki określone w art. 105 § 1 Kpa zostały spełnione, a w związku z tym uzasadnione jest wydanie decyzji o umorzeniu postępowania.

Ad. 2)

W świetle przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r., Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, o legalności przetwarzania danych osobowych można mówić wówczas, gdy zachodzi jedna z przesłanek określonych w art. 23 ust. 1 ustawy. Stosownie do treści powołanego przepisu, przetwarzanie danych jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy: osoba, której dane dotyczą, wyrazi na to zgodę, chyba że chodzi o usunięcie

dotyczących jej danych (pkt 1), jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa (pkt 2), jest to konieczne do realizacji umowy, gdy osoba, której dane dotyczą, jest jej stroną lub gdy jest to niezbędne do podjęcia działań przed zawarciem umowy, na żądanie osoby, której dane dotyczą (pkt 3), jest niezbędne do wykonania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego (pkt 4), jest to niezbędne dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą (pkt 5). Katalog przesłanek wymienionych w art. 23 ww. aktu prawnego jest zamknięty. Każda z przesłanek legalizujących proces przetwarzania danych osobowych ma charakter autonomiczny i niezależny. Oznacza to, że przesłanki te co do zasady są równoprawne, a wobec tego spełnienie co najmniej jednej z nich stanowi o zgodnym z prawem przetwarzaniu danych osobowych.

Z zebranego w niniejszej sprawie materiału dowodowego wynika, iż w dniu [...] Skarżący zawarł z A. S.A. umowę o kredyt na zakup towarów i usług nr [...]. Następnie A. S.A. został przejęty w [...] przez S. S.A. W wyniku następstwa prawnego S. jest w posiadaniu danych osobowych Skarżącego. Ponadto jak wynika z załączonej umowy do akt sprawy, kredyt nie został do chwili obecnej spłacony. W złożonych wyjaśnieniach Bank wskazał, iż aktualnie przetwarza dane osobowe Skarżącego w zakresie: imienia, nazwiska, adresu, numeru PESEL, numeru dowodu osobistego, numeru prawa jazdy, nazwy zakładu pracy, stanowiska i wynagrodzenia, na podstawie art. 23 ust. 3 i 5 celem realizacji umowy oraz dochodzenia roszczeń i oceny ryzyka kredytowego z uwagi na fakt, iż kredyt nie został spłacony. Zobowiązanie Skarżącego wobec Banku do dnia dzisiejszego nie wygasło.

Odnosząc się do stanu prawnego należy wskazać, że przesłanką legalizującą przetwarzanie danych osobowych Skarżącego przez Bank jest art. 23 ust 1 pkt 2 ustawy. Zgodnie z tym przepisem przetwarzanie danych osobowych jest dopuszczalne, jeżeli jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa. Aktem prawnym, który zawiera szczegółowe regulacje dotyczące procesu przetwarzania danych osobowych klientów banków jest przede wszystkim ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz. U. z 2012 r. poz. 1376 ze zm.). W konsekwencji, ocena legalności udostępnienia danych osobowych Skarżącego przez Bank na rzecz Kancelarii, jak również ocena legalności procesu dalszego przetwarzania przedmiotowych danych przez Kancelarię, musi być dokonywana w powiązaniu z przepisami Prawa bankowego.

Wskazując na treść przepisu art. 117 Kc, podkreślenia wymaga, iż przedawnione roszczenie nie wygasa, tylko zamienia się w tzw. zobowiązanie niezupełne (naturalne), którego cechą jest niemożność jego przymusowej realizacji. Zgodnie z § 2 ww. art. dłużnik, jako ten, przeciwko któremu przysługuje roszczenie, po upływie terminu przedawnienia, mimo istnienia długu, może uchylić się od jego zaspokojenia. Jednakże przedawnienie roszczenia nie powoduje ustania stosunku zobowiązaniowego.

Skoro zatem Skarżący w dalszym ciągu pozostaje dłużnikiem Banku, Bank jako instytucja, o której mowa w art. 105 ust. 4 Prawa bankowego w sposób w pełni uprawniony poddał procesowi dalszego przetwarzania dane osobowe Skarżącego.

Ponadto wskazać zatem należy, iż Bank jako wierzyciel jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych Skarżącego jako dłużnika na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy. Przetwarzanie to służy ochronie interesu Banku – administratora danych – polegającego na prawie realizowania prawnie usprawiedliwionych celów i uprawnień, co w przypadku tego podmiotu

obejmuje jego prawo do dochodzenia świadczeń od Skarżącego (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 6 czerwca 2005 r., sygn. akt I OPS 2/2005).

Szczególną uwagę należy zwrócić, że organ ochrony danych osobowych na podstawie zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego dokonał jedynie oceny legalności przetwarzania danych osobowych Skarżącego, natomiast nie badał kwestii istnienia lub nieistnienia wiarytelności, ani tym bardziej słuszności i zakresu roszczeń cywilno – prawnych Banku wobec Skarżącego. Takie sprawy, zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43 poz. 296 z późn. zm.), są bowiem sprawami cywilnymi i powinny być rozpatrywane w postępowaniach prowadzonych przez sądy powszechne. Generalny Inspektor natomiast nie jest właściwym organem do badania istnienia podstawy prawnej wiarytelności. Nie jest on bowiem organem kontrolującym, ani nadzorującym prawidłowość stosowania prawa materialnego i procesowego w sprawach należących do właściwości innych organów, służb czy sądów, których orzeczenia podlegają ocenom w toku instancji, czy w inny sposób określony odpowiednimi procedurami (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 2 marca 2001 r. sygn. akt II SA 401/00).

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 8 stycznia 2010 r. (sygn. II SA/Wa 1069/09) orzekł: „(...) organ nie mógł się wypowiadać w kwestii istnienia, bądź nieistnienia długu, jak i obowiązku jego zwrotu. Dla Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych zawarta umowa powinna być czynnością prawną nie podlegającą jego ocenie, wywołującą skutki prawne do czasu, dopóki nie zostanie zakwestionowana w formie i trybie przewidzianym przez prawo. Uznanie skarżącego przez uczestnika postępowania (...) za jego dłużnika nie mogło podlegać jakiegokolwiek kontroli ze strony Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych. Organ nie mógł badać zasadności roszczeń, zobowiązany był natomiast uwzględnić okoliczność istnienia roszczeń, jako jednego z elementów stanu faktycznego sprawy”. WSA w Warszawie w wyroku z dnia 6 lipca 2006 r. (sygn. akt II SA/Wa 2226/05) orzekł, że „dopóki ważność umowy nie zostanie podważona we właściwym trybie i formie, umowa stanowi dokument wywołujący określone skutki prawne podlegające także ocenie w świetle ustawy o ochronie danych osobowych”.

Odnosząc się natomiast do kwestii udostępnienia danych Skarżącego przez Bank na rzecz Kancelarii, należy wskazać na art. 7 pkt 4 ustawy, który definiuje administratora danych osobowych jako organ, jednostkę organizacyjną, podmiot lub osobę, o których mowa w art. 3, decydujące o celach i środkach przetwarzania danych osobowych. Ustawa o ochronie danych osobowych reguluje również status podmiotów innych niż administrator danych, które mogą przetwarzać dane osobowe. Jakkolwiek bowiem administrator danych może przetwarzać dane samodzielnie, art. 31 ustawy upoważnia go również do powierzenia, w drodze zawartej w formie pisemnej umowy przetwarzania tych danych innemu podmiotowi. W przypadku zatem, gdy administrator skorzysta z upoważnienia wynikającego z brzmienia powołanego przepisu, dochodzi do zlecenia „na zewnątrz” przetwarzania danych. Podmiot, któremu administrator powierzył przetwarzanie danych, może je jednak przetwarzać wyłącznie w przewidzianym umową zakresie i w określonym w umowie celu (art. 31 ust. 2 ustawy). Należy również zaznaczyć, że powierzenie przetwarzania danych dokonane przez administratora na podstawie umowy powierzenia, o której mowa w art. 31 ustawy, nie wymaga uzyskania zgody osoby, której dane dotyczą.

Windykację wiarytelności należy uznać za realizację przez administratora danych prawnie usprawiedliwionego celu, który obejmuje prawo do uzyskania od dłużnika należnego świadczenia.

W niniejszej sprawie Bank - realizując wobec Skarżącego uprawnienia wierzyciela - skorzystał z pośrednictwa innego podmiotu, tj. Kancelarii, zawierając z nią ww. umowę z dnia [...]. Umowa ta spełniała wymogi określone w powołanym wyżej art. 31 ustawy i uprawniała Kancelarię do przetwarzania danych Skarżącego w celu prowadzenia wobec niego czynności windykacyjnych. W tym miejscu zauważyć należy, iż poza zainteresowaniem organu była kwestia, czy Bankowi istotnie przysługiwała wierzytelność wobec Skarżącego, której obsługę przekazał Kancelarii, gdyż jak wyżej wskazano kwestia ta należy do kognicji sądu powszechnego. Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych badał wyłącznie legalność zawarcia ww. umowy z dnia [...] przez pryzmat art. 31 ustawy, i w tym kontekście uznać należy zawartą umowę powierzenia przetwarzania danych za legalizującą proces przetwarzania danych Skarżącego.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak w sentencji.

Stronom, na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych oraz art. 129 § 2 w zw. z art. 127 § 3 Kpa przysługuje, w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, prawo złożenia do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (adres: Biuro GIODO, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa).